

NARODNA STRAŽA

UREDNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
SIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEGOVANA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE
POJEDINI BROJ Kr. 6.

PRETPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI GO-
DIŠNJE Kr. 200. — ZA INOZEMSTVO Kr. 400.
OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 4.

Šibenik, 31. siječnja 1923.

God. III.

Pokrajinsko Vijeće Hrv. Pučke Stranke.

24. i 25. siječnja zborovalo je u Splitu Pokrajinsko Vijeće HPS. pod predsjedanjem g. dra Ante Dulibića, predsjednika HPS. za Dalmaciju. Sjednicama je prisustvovao i narodni poslanik g. Stjepan Barić, glavni predsjednik HPS. Od narodnih poslanika bili su prisutni gg. Stanko Banić i Mate Milanović. Na Vijeće su izaslali svoje delegate svi kotari pokrajine izusam kotorskog i hvarskog, koji su se unaprijed solidarizirali sa zaključcima Vijeća.

Potpredsjednik Jug. Kluba g. Barić izvijestio je o radu i djelovanju poslaničkog kluba. Njegovo je izvješće primljeno na znanje, a poslaničkom klubu, kao i vodstvu stranke, izraženo jednodušno povjerenje i priznanje.

Zatim se raspravljalo o prehranbenom stanju Dalmacije, koje je postalo očajnim, i o koracima, koje bi trebalo ponovno poduzeti, da se kompetentni faktori maknu i pučanstvo pokrajine spasi od stradanja zbog gladi.

Izaslanci pojedinih kotara redom su izvijestili o položaju i raspoloženju naroda u svojim kotarima. Konstatirano je, da HPS. čvrsto i jako stoji na dosadašnjim svojim pozicijama i da je uvelike ojačala u novim pozicijama, te se ona i nadalje može da smatra predstavnicom dalmatinskih Hrvata.

Pri pretresanju općeg položaja u državi, napose među Hrvatima, izneseno je, što je sve vodstvo stranke uzalud poduzelo, da se postigne složan istup u izborima svih hrvatskih stranaka.

Ovo je Vijeće za život Hrvatske Pučke stranke bila prava pojava. Neumorni rad pristaša, poslanika i vodstva, zatim uzorna, nikada ni najmanjom nesuglasicom neporemećena,

disciplina, najzad auktoritet vodstva: sve to dokazuje veliku jakost stranke i njezinu sposobnost, da okupi oko sebe hrvatski narod i da uspješno djeluje za njegovo, duševno i gospodarsko podignuće na svim poljima narodnog života.

Sa vijeća stranke izdan je sljedeći komunikat:

Pokrajinsko Vijeće Hrvatske Pučke Stranke sastalo se u Splitu dana 24. i 25. siječnja. Pristupili su bili izaslanci iz svih krajeva Dalmacije. Na sastanku se raspravljalo o cjelokupnom političkom položaju.

Posebna pažnja na ovom sastanku posvećena je pitanju prehrane Dalmacije. Konstatirano je, da se HPS. u tom pogledu kod odlučujućih faktora neprestano zalagala za ovo pitanje, pa ona i sada upozorava vladu, da je posljednji čas, da se gladnom pučanstvu priskoči u pomoć. U tom su pravcu prihvaćeni posebni zaključci.

Nadalje je konstatirano prema izvještajima pouzdanika iz pojedinih krajeva, da Hrvati u Dalmaciji neustrašivo i oduševljeno stoje uz Hrvatsku Pučku Stranku.

U svima pitanjima, koja su se na sastanku raspravljala, vladala je potpuna jednodušnost.

Ustanovljeno je, da je HPS. po više puta nastojala doći u dodir i pregovore sa drugim hrvatskim strankama za složno nastupanje u izborima, ali su nažalost svi ovi njezini iskreni pokušaji ostali bezuspješni. Radi toga će HPS. u Dalmaciji nastupiti u izborima samostalno svjesna svoje snage i uvjerenja, da će se oko nje u ovim izborima okupiti sve, što u Dalmaciji hrvatski osjeća.

Kandidatske liste za oba okruga bit će objavljene do koji dan.

vrapci na krovu znadu, da se baš naša Pučka Stranka i njezini poslanici najviše borila proti centralizmu i protiv demokrata i radikala, dok su Radićevci mirno i spokojno sjedjeli kod kuće, te tom svojom apstinencijom i politikom sjedenja u zapečku pomogli Pribičeviću i Pašiću, da donesu i izglasuju Vidovdanski Ustav, koji je uperen protiv Hrvata i njihovih poglavitih protitaka. Laž je, da Hrv. Pučka Stranka nema svojih vođa. Gdje je bio gospodin Radić, dok su se vode Hrv. Pučke Stranke Stjepan Barić, dr. Janko Šimrak, dr. Ante Dulibić i drugi kao lavovi borili proti Vidovdanskome Ustavu? Napadao je još i klevetao dra Korošeca. No treba znati i to, da se dr. Korošec i u bečkom parlamentu borio za prava hrvatskog i slovenskog naroda, dok je gosp. Radić u isto vrijeme pjevao pjesme caru austro-ugarskome.

Radićevci su poslanici imali čak obraza reći, da su se oni borili za vjeronauk u školi, a kad tamo svatko znade, da su oni sjedili kod kuće, dok je glavnu borbu u parlamentu vodila upravo naša Pučka Stranka protiv poznate namjere Pribičevića, da se istisne vjeronauk iz škole.

Kakvi su Radićevci katolici, najbolje svjedoči to, što Radić u svakom broju svog „Slobodnog Doma“ napada na Crkvu i na svećenstvo. Radić je jednom i to rekao, da će hrvatski narod biti sretan, kad ga Papa pro-

kune, U Radićevoj se stranci okupljaju svećenici-odmetnici od Crkve i od Boga. To su tako zvani „narodni svećenici“, koji ne slušaju ni Papu ni biskupe niti se pokoravaju crkvenim vlastima. Radić zato i pomaže te svećenike, jer bi želio, da se hrvatski narod odrekne svoje katoličke vjere, kojom se uvijek ponosio i ponosi. A i pred malo vremena Radić je u jednom govoru pri sprovođenju gradskog zastupnika u Zagrebu Krpić-Močilara vrlo bezbožno napadao na svećenstvo i Crkvu. I još Radićevci imaju obraza govoriti, kako su i oni dobri katolici, samo zato, da mogu prikupiti glasove poštešnih Hrvata katolika.

I Niko Pržop, koji u svakoj prigodi ističe, da je katolik, radi eto za Radića, političkog šeptriju i zakletog neprijatelja katoličke Crkve i katoličkog svećenstva. Ne anamo zašto. Možda on ima i stanovitu svrhu.

Uza sve ove laži i klevete protiv Hrvatske Pučke Stranke Radićevci će malo uslićariti u sjevernoj Dalmaciji, jer narod ne će nasjesti tim političkim varalicama, nego će uvijek braniti hrvatska, kršćanska i težačka prava, za koja se neustrašivo bori Pučka Stranka.

Pučka se Stranka dosada zauzimala za sve naše potrebe, a osobito njezin predsjednik Stjepan Barić i obljubljeni narodni poslanik dr. Ante Dulibić, dok su Radićevci sjedjeli u zapečku i nijesu se brigali za Dalmaciju.

Otok Pag uz Hrvatsku Pučku Stranku.

Velika skupština HPS. u Pagu. — Uspjeli sastanci u Kolanu i Novalji.

Poznato je, da je čitavi otok Pag od početka stajao nepokolebivo uz Hrv. Pučku Stranku, jer je u njoj i njezinim predstavnicima vidio zaštitnike sirotinje. Pop Joso Felicinović radio je neumorno na otoku već duže vremena oko organizacije radnika na državnim solinama, da poboljša njihovo teško materijalno stanje, u čemu su mu pomagali baš zastupnici HPS. raznim predstavkama i intervencijama, u prvom red nar. poslanik HPS. dr. Janko Šimrak.

Razumljivo je zato ono veliko oduševljenje, kojim su Pažani dočekali i primili dra Šimraka, kad im je stigao u subotu 20. ov. mj.

Uvečer tog dana održao je u „Radničkom Domu“ uspjeti i dobro posječeni sastanak sa radnicima i težačima, na kojem im je razložio radnički i težački program naše stranke. Odmah se već na tom sastanku vidjelo, da svi Pažani lištom pristaju uz Hrvatsku Pučku Stranku.

Sutradan, u nedjelju, pak održana je velika skupština HPS. na otvorenom, kojoj je prisustvovalo preko 1500 muškaraca. Demokrati su kušali da prije skupštine intrigiraju govoreći narodu, da je među njih došao „ri-

šćanski“ pop s bradom, da je on Srbin, pak da ga zato ne podu slušati. Ova nečasna agitacija demokrata samo je koristila HPS., jer je privukla na skupštinu i protivnike, koji su došli da vide tog „rišćanskog“ popa s bradom.

Točno u dva sata posl. p. skupštinu je otvorio obljubljeni dobročinitelj Pažana pop Joso Felicinović, koji je u glavnim potezima istakao načela HPS. i njezino neumorno zauzimanje za najsiromašnije slojeve naroda.

Dao je zatim riječ nar. poslaniku dr. Janku Šimraku, koji je opširno protumačio program Hrv. Pučke Stranke te izvjestio o općem političkom položaju. Istaknuo je, kako on nije došao sa raznim obećanjima prije izbora, ali se zaklinje, da će se HPS., kao dosad tako i unapred, neustrašivo i ustrajno boriti za hrvatska, težačka i katolička prava naroda. Ovi su izbori vrlo važni, jer će se u njima riješiti ne samo važna politička, već i socijalna i kulturna pitanja. HPS. priznaje ovu državu i borit će se za nju, jer je ona najbolje riješena hrvatskoga, srpskoga i slovenskoga pitanja. No odlučno je protivna ovakvom centra-

Radićeve agitacije.

(Posebni dopis „Narodne Straže“.)

RAVNI KOTARI, 21. siječnja.

Kroz Ravne Kotare agitirali su zadnjih dana neki Radićevci poslanici, a predvodio ih je Niko Pržop iz Vodica. Namjera im je bila, da pocijepaju složne hrvatske redove u našim Ravnim Kotarima, pak da tako navuku vodu na radikalni mlin. Radićevci dobro znaju, da su Hrvati sjeverne Dalmacije većinom uz Hrvatsku Pučku Stranku. Novi izborni red je tako nepravedan i za nas Hrvate u sjevernoj Dalmaciji tako pogibeljan, da bi se lako moglo dogoditi, da pocijepani hrvatski glasovi uopće ne dobiju količnika, pak potom ni nijednog zastupnika. Zato smo davno isticali potrebu, da se svi Hrvati katolici sjeverne Dalmacije okupe oko Hrvatske Pučke Stranke, koja jedina brani hrvatska, kršćanska i težačka prava, te glasuju za njezine kandidate. Očito je dakle svakome, da Radićevci ovakvim

agitacijama odvrćući Hrvate sjeverne Dalmacije od Hrv. Pučke Stranke direktno pomažu radikalima i omogućuju im, da u nesretnom slučaju pocijepanosti hrvatskih glasova oni pokupe i sve glasove i svih pet zastupnika.

Radićev je poslanik, svećenik Škrinjar, na ovim santancima isticao, da će poslati narodu hrane. Na taj bi on način htio da ucjenjuje i kupuje glasove, te cijepa složne hrvatske redove. Napadao je Pučku Stranku, da je „popovska“ i „gospodska“ (a on je sam pop!), dok svatko dobro zna, da ona nije gospodska stranka, nego stranka, u kojoj se okuplja velika većina težača u Dalmaciji, Hercegovini i Sloveniji. U svojim govorima služio se lažima, kad je rekao, da Pučka Stranka pomaže demokrate i radikale te da je za centralizam. A i

lističkom uredjenju države, po kojem je ona korupcijom i hegemonijom režima zapobijena na gospodarskom, socijalnom i političkom polju. Podvrgava oštroj kritici demokratski i radikalnu stranku, koje su svojom nasilnom politikom podrovale temelje narodnog jedinstva, bacile državu u plemenski, socijalni i kulturni boj, te skrivile, da je prema vani izgubila mnogo od svoga auktoriteta. Prikazuje u pravom svijetlu zemljoradničku stranku, koja je ne samo podupirala centralističku politiku, nego na svakom koraku radila u prilog srpske hegemonije. Dalje je još razvio socijalni i kulturno-vjerski program Hrv. Pučke Stranke. Ovaj njegov govor bio je čitav saslušan sa najvećom pažnjom, te često prekidan oduševljenim odobravanjem.

Za njim je Juraj Tičić, predsjednik mjesne organizacije HPS. u lijepom pučkom govoru obrazložio težački program Hrv. Pučke Stranke i upozorio na potrebu težačkog zadržavanja. Istaknuo je također i potrebu jedne srednje, građanske ili zanatlijske škole u Pagu.

Još je govorio i predsjednik mjesne organizacije Jug. Strukovnog Saveza Josip Meštrović o teškim prilikama radnika na solinama, o povećanju rada na njima, o gladi, koja vlada na otoku Pagu, i potrebi predajma, kojim bi im se moralo pomoći sa strane države.

Na koncu je na prijedlog v.č. Felicinovića primljeno više rezolucija. Prva traži, da se što prije priskoči u pomoć narodu te pošalje živežnih namirnica radi gladi, koja već hara. Druga traži proširenje solane, da se tako dađe zaraditi narodu, kao i da se radnicima dađe stanovita svota u ime predajma za rad u 1923. Treća traži, da se otvori na Pagu jedna srednja škola. Četvrta napokon traži, da im se omogućiti iseljivanje u Ameriku. Zatim su se ljudi razišli u najvećem oduševljenju i neprestanom klicanju HPS. i njenim prvacima.

Dr. Šimrak ostao je u gradu Pagu sve do ponedjeljka prije podne. Kroz čitavo ovo vrijeme bio je gostom u kući pred. kanonika Ivana Ivanovića.

U nedjelju uvečer održao je još jedan manji pouzdani sastanak sa pouzdanicima.

U ponedjeljak se dr. Šimrak u pratnji v.č. Felicinovića uputio pješke do sela Kolana, koje je od Paga udaljeno 15 km. Tu je u kući glavara Ante Zubovića navečer održao uspješno pouzdani sastanak, na koji je svatko

imao pristupa. Naši izaslanici: v.č. Felicinović i dr. Šimrak, koji su bili oduševljeno dočekani i pozdravljeni, protumačili su narodu program Hrv. Pučke Stranke. Na sastanku je bio i jedan orjunac, koji je posramljen sa sastanka odmaglio, kad je dr. Šimrak na upit težaka Čemeljića Šime protumačio, što je Napr. Nacionalna Omladina, koji su njezini ciljevi i metode rada i kako se ona upregla u kola Pribičevićeve i Pašičeve Velike Srbije.

Odavle su također pješice naši izaslanici otišli u 12 km. udaljeno mjesto Novalju. Izšli su im ususret pop Joso Papić i liječnik dr. Robert Palčić, koji su ih pozdravili u ime sela. U samom selu srdačno su pozdravili izaslanike odlični mjesni težači. Tu je u utorku uvečer u prostranim prostorijama težaka Šime Badurina održan veliki javni sastanak, na koji su imali pristupa i ljudi drugih stranaka. Narodu je izaslanike HPS. predstavio v.č. pop Joso Papić, koji je sa otoka Lošinja pobjegao u ovo mjesto radi progona Talijana i jedva iznio živu glavu. Zatim su izaslanici HPS. protumačili brojem sakupljenom narodu program HPS. i izvjestili ga o političkom položaju. Svi prisutni najoštrije su osudili politiku zemljoradničke i demokratske stranke, koja nas je pomoću centralizma dovela do prevlasti Srba u ovoj državi. Izaslanici su još odgovorili na razne stavljene im upite, a nakon toga je završen sastanak sa oduševljenim poklicima HPS. Sastanku je prisustvovao i v.č. Ante Žic, župnik iz Luna, koji je na sastanku govorio o teškim prehrambenim prilikama i tražio što hitniju pomoć, jer narod već umire od gladi.

Ova tri velika sastanka HPS. na otoku Pagu jasno su dokazala, da osim par demokrata čitav otok Pag pristaje uz Hrvatsku Pučku Stranku.

Najsvetija je dužnost svakog katoličkog čovjeka širiti kat. štampu.

ELSA FINELLI
i
STANKO RODIĆ
zauj. drž. odvjetnika
Knin-Orlić Šibenik
vjenčani
dne 21 siječnja 1923.
Vrijedi kao izravna obavijest.

SRAMOTAN NAPADAJ.

U četvrtak po podne stigao je u naš grad bivši narodni poslanik i jedan od prvaka „Hrvatske Zajednice“ dr. Mate Drinković. Čovjek je došao po svom poslu. U večer, dok se sa dvojicom znanaca bezbrižno šetao obalom, navali na nj iz čista mira cijela četa tako zvane „nacionalne omladine“, i bio bi vrlo zlo prošao, da se ne bude u blizini našao jedan državni redar, koji je energičnim svojim istupom zadržao napadače u pristojnoj udaljenosti. Kad je redaru prispjela pomoć, dr. Drinković mogao nesmetano vratiti u svoj stan, dok je junačka četa dala oduška svom patriotskom žaru zviždanjem i svakojakim usklicima, među kojima je kasno u noć bilo i ovih: „Dojle Hrvatil — Smrt Hrvatima!“ Zaista malo odveć drsko sred hrvatskog grada Šibenika. Jer je među vikačima bilo i takvih individua, koji ne mogu ni izazivati ni vrijetati, svatko je ostao miran. Žalosno je samo, da redarstvo nije našlo shodnim, da na gornje uzvike, koji su mogli dovesti do kobnih posljedica, ureduje. Među vikačima bio bi i jedan mjesni advokat, dakle akademski izobraženo čeljadje. Mi znamo, da strančarska strast može daleko zvesti čovjeka, ali nikad toliko, da zaboravi na svoje dostojanstvo i položaj, što ga u društvu pokriva.

Dr. Drinković je naš politički protivnik. Možda je njegov dolazak imao da baš našoj stvari najviše škodi. No mi ipak ne možemo a da najvećim ogorčenjem ne osudimo napadaj. Kraj svih svojih slabosti dr. je Drinković čovjek, kojemu se ne može zaniijekati patriotizam niti poreći, da za narodnu stvar nije radio, žrtvovao se, pa i stradao. A prema ovakvim ljudima, pa ma kojoj stranci pripadali, mora se imati stanovitog obzira i pešovanja.

Mi ne ćemo pozvati državne vlasti, da postupaju protiv napadača i izazivača, jer znamo, da je „nacionalnoj omladini“, osobito u nas, u hrvatskim krajevima, sve dopušteno, da za njih nema zakona. Ta oni smiju da se u javnim oglasima prijete revolucijom, mogu da nesmetano nose oružje, da se vježbaju u strijeljanju po uputama aktivnih časnika naše vojske i t. d. Mi samo upozorujemo državne vlasti, da je narod sit i presit vrijeđanja i izazivanja „nacionalne omladine“ i da bi jedan dan moglo doći do gusta, do onoga, čega nitko ne želi. Mi će zakon da vlada ili razularena ulica? Mi želimo vlast zakona. Nama ne treba revolucije ni novih Lenjina ni Mussolini-a, već reda, rada i mira. A znat ćemo se oduprijeti svakom nasilju, pa ma otkle došlo.

IZBORNA BORBA.

Proglas demokratske stranke. Dugo se radao proglas, kojim je demokratska stranka izašla pred svoje izbornike. U tom proglasu priznavaju demokraciju, da se naša država nalazi u teškom položaju, ali ne kažu naravno, da su to oni svojom strančarskom i korupcijskom vladavinom skrivili. Čitavi proglas jedno je tužno jadikovanje za izgubljenom vlašću i jedno pusto zaklanjanje, da im se još koji taj smiluje, da posve ne propadnu.

Među dalmatinskim zemljoradnicima na zadnjem kongresu u Splitu 24. i 25. ov. mj. došlo je do velikog razdora i otvorena razlaza i sukoba između Avramovičevaca-ljevičara i Lazičevaca-desničara, koji je najjače izbio, kad je došlo na pretres pitanje kandidata. Mnogo naime njih želi i zahtijeva, da budu kandidirani i izabrani. Ljevičari, koje vodi inž. Visković, nijesu htjeli priznati zaključak

Glavnog Izvršnog Odbora glede kandidature Franića, a desničari nijesu htjeli priznati omladinske klubove.

Tako su se konačno jedni od drugih odijelili. Ljevičari će obrazovati novi oblasni odbor i svaka će grupa istupiti na izbore sa posebnom listinom. Desničari su proglasili kandidaturu Franića, kao nosioca liste za splitski okrug, a nosioca liste za šibenski okrug ima da odredi Oblasni Odbor u dogovoru sa „Težakim Slogama“ iz sjeverne Dalmacije. Ljevičari na protiv odredili su za nosioca liste u šibenskom okrugu Danu Škaricu iz Šibenika, a u splitskom okrugu Marku Damjanovca, težaka iz Gomilice. Sremske kandidate još nijesu odredili, jer je mnogo aspiranata, pak ih je nemoguće sve nagoditi i zadovoljiti. Tako lijepo jedinstvo, uzorna disciplina i divna nesebičnost vlada među našim zemljoradnicima!

PODLISTAK

Zakon o izboru narodnih poslanika.

U ovom podlistku upoznat ćemo naše čitaoce i pristase sa najvažnijim poglavljem ovoga zakona, t. j. sa načinom kako se utvrđuje uspjeh izbora?

Novi izborni red stoji na stanovištu najvećeg pogodovanja većih stranaka tako, da skoro onemogućuje izborni uspjeh manjim strankama, ako samostalno istupe na izborima, jer postavlja osnovno načelo, da liste, koje ne dobiju količnika, ne dolaze uopće u obzir kod dodjeljivanja zastupnika. Količnik se pak određuje tako, ako se broj svih danih glasova u dotičnom izbornom okrugu podijeli sa brojem zastupnika, koje taj okrug bira, više jedan.

Dodjeljivanje mandata (zastupnika) pojedinim listama vrši se ovako: Nakon što se ustanovio ukupni broj predanih glasova u dotičnom izbornom okrugu i odredio količnik na gore spomenuti način, ustanovljuje se, koliko je svaka lista dobila glasova,

a to se dobije, ako se zbroje svi glasovi, predani za pojedine kandidate iste liste u svim izbornim srezovima (kotarevima).

Kad se i ovo ustanovilo, gleda se, koje liste nijesu dobile količnika. Onda se sve te liste ispod količnika ne uzimaju u obzir, kao da ih nije ni bilo, a sa ostalim listama vrši se obračun na slijedeći način:

Broj glasova, koji je dobila svaka lista, dijeli se sa brojevima 1, 2, 3, 4, 5, do broja, koji odgovara broju zastupnika, koliko ih ima da izabere dotični okrug. Od brojeva, dobivenih ovakvim dijeljenjem, uzima se onoliko najvećih, koliko se ima izabrati zastupnika za dotični okrug, i prema njima dodjeljuje se zastupnik kandidatskim listinama time, da se najprije izabranim smatra nosilac liste, pa tek onda oni kandidati, koji su u svojim kotarima dobili najveći broj glasova.

Najbolje ćemo to razjasniti slijedećim primjerom:

Pretpostavimo, da kod budućih izbora za Narodnu Skupštinu u našem izbornom okrugu, koji ima da bira

5 zastupnika, bude predano 30.000 glasova. U ovom bi slučaju količnik bio (5 više 1 jest 6, t. j. 30.000 podijeljeno sa 6 jest) 5.000. Pretpostavimo, da bude u izbornoj borbi šest lista, koje ćemo nazvati sa slovima A, B, C, D, E, F, te da su te liste zbrojem glasova, palih za njihove kandidate u u pojedinim kotarima, dobile slijedeći broj glasova:

Lista A . . .	10.500
„ B . . .	9.000
„ C . . .	4.900
„ D . . .	2.300
„ E . . .	1.800
„ F . . .	1.500
Ukupno	30.000

Pošto liste C, D, E i F nijesu dobile količnika, to otpadaju, a za ostale dvije liste vodi se daljnje dijeljenje na ovaj način:

A 10.500 : 1 =	10.500
„ „ : 2 =	5.250
„ „ : 3 =	3.500
„ „ : 4 =	2.625
„ „ : 5 =	2.100
B 9.000 : 1 =	9.000

B 9.000 : 2 =	4.500
„ „ : 3 =	3.000
„ „ : 4 =	2.250
„ „ : 5 =	1.800

Od svih ovih brojeva, koji se dobiju dijeljenjem, uzima se, da je izabrano pet najvećih, a ti su na listi A 10.500, 5.250, 3.500, a na listi B 9.000 i 4.500: dakle prva lista dobija tri, a druga dva zastupnika. Kad bude tako ustanovljeno, koliko koja lista dobija mandata, onda se ti mandati dodjeljuju najprije nosiocu liste u okrugu, a zatim redom kotarskim kandidatima, prema tome, koji je više glasova dobio.

Ako nastavimo naš primjer, po kome lista A dobija tri mandata, i ako uzmemo da je:

za kandidata za kotar a) palo 3.000 glas.	
„ „ „ b) „	3.500 „
„ „ „ c) „	1.500 „
„ „ „ d) „	1.300 „
„ „ „ e) „	1.200 „

to će prvi mandat dobiti nosilac liste u okrugu, drugi će mandat dobiti kandidat kotara b), a treći će mandat dobiti kandidat kotara a), jer su oni

Sastanak sreske demokratske organizacije. Napokon se i mjesni demokrati odlučile, da u četvrtak, 1. veljače, održe ovdje u Šibeniku sreski sastanak svojih pouzdanika šibenskog kotara. Izvješća pouzdanika će dakako biti najpovoljnija, jer je narod sjeverne Dalmacije već zaboravio „mudru“ i „poštenu“ upravu bivših demokratskih ministara, kao i „odlučnu zaštitu“ naših interesa u pregovorima s Talijanima sa strane demokratskog prvaka dra Krstelja, pak će listom da glasuje za te svoje „usrećitelje“ i „dobročinitelje“. Ta mjesni demokratski vođe i kaponje ističu i hvale se, da će oni u sjevernoj Dalmaciji odnijeti najmanje dva mandata! Mogli bi se i prevariti u računu, pak ostali bez ijednoga, kao što će i biti. Velika im se zaista nesreća dogodila, da nijesu više na vlasti, a i narod ih je već upoznao! Baš nam ih je milo!

Glavni Odbor Radikalne Stranke u Beogradu odobrio je odluku okružne konferencije stranke u Splitu, da ministar vjera gosp. Ljuba Jovanović bude nosiocem radikalne političke liste u šibenskom izbornom okrugu.

Iz Pučke Stranke.

Čuvari žara. Pozivljemo sve naše pouzdanike, koji još to nijesu učinili, da nam odmah jave za čuvare naše izborne kutije po dvojicu naših najboljih i najuglednijih pristaša za svako glasačko mjesto. Treba da nam se javi točno njihovo ime, prezime, ime očevo, zanimanje i boravište, i to baš onako, kako su uneseni u izborne spiskove (listine). Skrajnji je za to čas, pak molimo naše pouzdanike, da s ovim ne otežu, nego odmah ovo učine. — *Kotarsko Tajništvo HPS. u Šibeniku.*

Sastanak u Krapnju. Prošle nedjelje (28. ov. mj.) održan je vrlo uspješni i dobro posjećeni pouzdani sastanak pristaša naše stranke u Krapnju. Kao odaslanici stranke došli su iz Šibenika na ovaj sastanak gg. Vlade Kulić, Stipe Stošić, Vice Zaničević i Petar Grubišić. G. Kulić je na sastanku govorio o programu naše stranke, radu njezinih poslanika, drugim strankama i izbornom redu. Svi prisutni su s najvećim zanimanjem saslušali taj govor, odobrili program i rad naše stranke te oduševljeno izjavili, da će dušom i srcem biti uz Hrvatsku Pučku Stranku, koja jedina

dva dobili najviše glasova od svih kotarskih kandidata liste A.

Za slučaj, da jedan kandidat bude kandidiran u istom okrugu u oba kotara, to se njegovi glasovi, koje je dobio u obim kotarima, zbrajaju. Ako pak kandidat, koji je kandidiran u dva kotara, dobije toliko glasova u svakom kotaru posebice, da bi on po izbornom uspjehu bio izabran u oba kotara, onda će se oglasiti za izabrane on i njegov zamjenik, pak će se tekar poslije daljnjim kandidatima dodjeljivati sljedeća mjesta. Tako bi u slučaju, da se naprimjer u kotaru a) i b) kandidira isti kandidat, bio izabran on i njegov zamjenik, a drugi kotarski kandidati ne bi uopće dolazili u obzir.

Sljedeći pak primjer uvjerit će nas najbolje, kako ovaj izborni zakon pogoduje jakim strankama. Pretpostavimo, da gornje liste dobiju ovakav razmjerni glasova: A 10.000, B 4.900, C 4.500, D 4.100, E 3.500, F 3.000. To je opet ukupno 30.000 glasova. Budući količnik 3.000, ne dolaze opće u obzir liste B, C, D, E, F, jer nijesu

najbolje odgovara njihovim načelima i radi za njihove potrebe. Na sastanku je bilo i bivših pristaša drugih stranaka, koji su javno požalili, što su zavedeni dosad pripadali tim strankama, o kojima su se uvjerali, da ne rade za dobro, nego za propast našeg teškak i naroda. Naši pristaše u Krapnju ratali su od šibenskih odaslanika uz oduševljeno klicanje HPS. i njenim prvacima, osobito dru Dulibiću.

Sastanak u Splitu. 25. ov. mj. održan je dobro posjećeni sastanak građanskog kluba HPS. Odazvao se velik broj pristaša, u prvom redu obrtnika i radnika. Na sastanku je predsjednik HPS. Stjepan Barić govorio o političkom položaju i političkom programu naše stranke, dok je dr. Janko Šimrak govorio o njezinom socijalnom programu. Na koncu je oduševljeno prozborio i dr. Dulibić. Prisutni su se sa sastanka razišli u najljepšem oduševljenju i čvrstom uvjerenju, da će HPS. ovog puta i u Splitu naići na lijepi odaziv.

Razni sastanci po Dalmaciji. Ovih se dana održalo dosta sastanaka HPS. po raznim mjestima naše pokrajine. Tako je predsjednik HPS. g. Stjepan Barić održao uspjeli i dobro posjećeni sastanak u Metkoviću, gdje vlada veliko oduševljenje za našu stranku. I u trogirskoj zagori održano je više manjih sastanaka s dobrim uspjehom. Svugdje se pokazala volja naroda, da i nadalje ostane vjeran svojoj Hrv. Pučkoj Stranci, koja je jedina pogodila pravi put u politici. Narod je na ovim sastancima osudio Radice, što sada pred izbore dolazi u Dalmaciju, da cijepa složne hrvatske redove.

Hrvatska Pučka Stranka u Đakovštini. Đakovština je danas, kao i prošlih izbora u ogromnoj većini za Pučku Stranku. Uslijed toga što će ovaj put i Nijemci imati pravo glasa, broj će naših izbornika biti još veći. U svim selima naše organizacije stoje čvrsto, pak nam nije ni nužna velika agitacija. Radice se drže tek neka zabitna i zaostala sela. Svebistro seljaštvo je uz nas, a za druge se stranke ni ne zna.

Kotarsko Tajništvo HPS, uređuje u prostorijama „Hrvatske Čitaonice“ svakim danom osim blagdana i nedjelje od 11.-12 sati prije podne. Na to se upozoruju svi pristaše, pouzdanici i interesirane osobe.

dobile količnika, a lista A dobila bi svih pet zastupnika, tako da bi 10.000 glasova, predanih za jednu listu dobilo svih pet zastupnika, dok 20.000 raspršenih glasova ne bi dobilo ni jednoga zastupnika.

Kad bi se dogodio slučaj, da jedna lista ne dobije količnika, smatra se, kao da su sve liste dobile količnik i podjela mandata izvršuje se na način, kao da su sve liste dobile količnik.

Ako bi pak dvije ili više lista imale pravo na mandat, dobivši jednaki broj glasova, onda se baca kocka.

Ovaj podlistak neka bude ujedno i poticaj svima Hrvatima sjeverne Dalmacije, da na izborima složno glasuju za Hrvatsku Pučku Stranku, kao najjaču hrvatsku stranku u ovom izbornom okrugu, jer bi njihovo glasovanje za druge manje stranke, koje će teško dobiti količnik, išlo samo na korist radikalima, koji su i najviše sudjelovali kod donošenja ovakvog nepravednog izbornog zakona sábi na očitu korist.

Slavlje Marijine Kongregacije u Šibeniku.

Prošle nedjelje obavila se jedna svečanost u crkvi sv. Frane, čija će uspomena ostati neizbrisiva u srcima svih onih, koji su joj prisustvovali.

Još otrag 10 godina bila je osnovana u našem gradu Marijina Kongregacija za srednjoškolce u crkvi sv. Frane pod upravom vlač. o. Bernardina Polonjo. Ova se Kongregacija, nakon kratkog zastoja, opet svečano uspostavila 28. ov. mj. poslije podne u crkvi sv. Frane. Tom prigodom bilo je primljeno u kongregaciju 12 srednjoškolarca: 10 iz viših razreda kr. gimnazije i realne gimnazije i 2 iz kr. učit. škole. Svečanost je obavio presv. biskup u svečanom ruhu. Nakon što je novi upravitelj kongregacije o. Ladislav Glavina kratkim riječima predstavio mlade kongreganiste, presv. biskup izrekao je prigodni govor u kojem je između ostaloga istaknuo i sljedeće: „Marijina Kongregacija je ustanova skroz vjerske naravi, a ne političko-vjerske, i stoga spada jedino pod kompetenciju crkvene vlasti. Svrha je njezina uzgajati dobre katolike, koji će kao takvi ljubiti i narod i državu svoju. I kamo sreće, da bi to ovakve ustanove postojale u svim gradovima, i mjestima naše domovine!“

Poslije govora svaki je dak stupio na oltar „Bezgriješnog Začeca“, pročitao posvetnu molitvu i primio medaljicu s modrom vrpcom oko vrata. Iza ovoga pojedini je primio diplomu kongregacije iz ruku presv. biskupa. Preko obreda pjevale su članice mjesne organizacije kat. učenicica, uz pratnju don Krste Stošića na harmonijumu.

Ova je svečanost ganutljivo djelovala na prisutne vjernike, kojih je bila puna crkva. I kako da ne bi: vidjeti onih 12 mladića, kako dostojanstveno, ponosno kao mladi vitezovi stupaju pred oltar Neoskvrnjene Djevice, gdje joj poklanjaju svoja mlada srca i stavljaju se pod njezinu zaštitu!

Dao Bog, da ovo bude na moralno dobro naše mladeži!

Upr.

Gradske vijesti.

Dan katoličke akcije. Mjesno Okružje Hrv. Kat. Nar. Saveza razaslalo je na sve župne urede sjeverne Dalmacije sve potrebite tiskanice za dan katoličke akcije (2. ili nedjelja iza toga): skicu za prigodnu propovijed, prinosni arak, cirkular o značenju dana katoličke akcije i ček za odašiljanje novca sabranog toga dana u crkvi i kod pojedinaca izvan crkve. Ovim ponovno moli svu gg. župnike i sve prijatelje katoličke prosvjete, da u svojoj okolini ozbiljno porade za što veći uspjeh dana kat. akcije, da tako široki narodni slojevi shvate važnost kat. akcije i potrebu, da je svojim novčanim doprinosima što idušnije pomognu.

Na odgovor „Dalm. Radikalu“. Na našu opravdanu primjebu o stranom postupku poglavarstvene vlasti glede svečanosti pravoslavnog Bogojavljenja „Dalmatinski Radikal“ odgovara nekim neumjesnim i neispravnim opaskama, po kojima volimo zaključiti, da to piše neupućena osoba. Mora se po stoti put naglasiti, da je blagdan Tjelova u čitavom katoličkom svijetu zapovjedni blagdan i da on nije ukinut. Svetkuje ga se u Jugoslaviji, kao što i u Francuskoj, Americi i Australiji. Od početka četrnaestog vijeka Tjelovo se, kao što i Bogojavljenje, najsvečanije slavi u čitavoj katoličkoj Crkvi. Ovaj crkveni

praznik nema ništa s Austrijom, te on ostaje zapovjedni, dapače jedan od najvećih, i iza propasi bivše monarhije, i to — poнавljamo — za čitavi katolički svijet. Neistina je, da se Tjelovo slavilo kao praznik samo habsburške kuće. To može tvrditi samo onaj, koji ne poznaje katoličku Crkvu. Sama okolnost, da je prošlih godina, kako zna i „D. Radikal“, bila tjelovska procesija i u Beogradu, najbolje dokazuje, da to nije praznik samo katolika bivše monarhije. Zlonamjerno je prikazivanje Tjelova, kao blagdana, koji ima značaj prot slavenstvu. Takva što može tvrditi samo neznanje ili nešto drugo. Pretpostamo pak sudu pravoslavnih vjernika, da li je ispravna tvrdnja, da se katolička Crkva od njihove razlike dogmatski u vjerovanju u euharistiju, koju eminentno slavi blagdan Tjelova. Mi smo dosad znali, da u ovoj dogmi nema nikakve razlike. Nego svemu ovome nije bilo govora u našoj primjedbi. Mi smo samo konstatalirali ovu činjenicu: Prošle godine prigodom Tjelova Poglavarstvo nije našlo uputnim, da pozove vlasti u gradu, koji je katolički, na katoličku procesiju, koja je naređena u čitavoj Crkvi širom vaskolskog katoličkog svijeta, kao što pravoslavni na Bogojavljenje obavljaju litiju za posvećenje vodice. Ove godine naprotiv Poglavarstvo samo pozivlje sve vlasti, urede, zavode, korporacije, društva, da prisustvuju pravoslavnoj litiji. U ovom postupku ima ipak, pa ma kako to objašnjivao „D. Radikal“, razlike, i to vidljive i nepravedne razlike za katolike. Samo smo ova primjetili, pak i sada to isto ponavljamo.

Ples „Šibenske Glazbe“. Ove godine i „Šibenska Glazba“ 4. ov. mj. u nedjelju, priređuje veliki krabuljni ples u svim prostorijama „Hotel Krka“. Preporučamo našem građanstvu, da se ovom prigodom sjeti ovog našeg društva što obilnijim novčanim doprinosom, jer svi dobrovoljni doprinosi idu u korist novih glazbiha.

Obrtna zadruga građevnih i njima srodnih obrta u Šibeniku na temelju § 119. A. obrtnog reda i § 18. pravilnika za ovu zadrugu pozivlje sve članove, da pristupe na glavnu zadrugu skupštinu, koja će se držati dneva 4. veljače 1923. u 10 sati ujutro u prostorijama „Lovačkog društva“ (kuća gosp. Petra Miletića) sa dnevnim redom: 1. Pozdrav predsjednika. 2. Izvještaj blagajnika. 3. Izvještaj tajnika. 4. Izbor uprave. 5. Eventualija. — Ne odazove li se dovoljan broj članova, oni članovi, koji na istu pristupe, imat će pravo, ako ih bude 25%, da stvore odnosne zaključke, nakon što prođe jedan sat vremena.

Udruženja Trgovaca, Industrijalaca i Obrtnika za sjevernu Dalmaciju u Šibeniku

Broj: 22/1923.

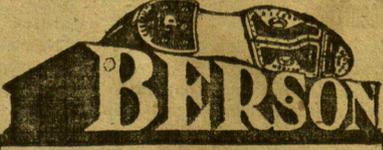
OBJAVA!

Pozivlju se cij. Gosp. članovi Udruženja, da pristupe na redovitu Glavnu Skupštinu, koja će se održavati dne 11. februara tek. god. u 4 sata poslije podne u prostorijama „Filharmoničkog Društva“, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika;
2. Izvještaj tajnika;
3. Blagajnika i revizora;
4. Absolutorij staroj upravi;
5. Biranje nove uprave;
6. Eventualie.

U Šibeniku, dne 23. januara 1923.

Presjednik: Tajnik: Šupuk Miloš s. r. Jadronja Josip s. r.

BERSON
GUMENE PETE I GUMENE POTPLATE
 jeftinije i trajnije su nego od kože!
 Najbolja zaštita protiv vlage i smetli!

REDOVITA VEZA
 od Bremena preko Southamptona, Cherbourga u New York putem di-
 vnih američkih vladinih brodova
 United States Lines.
PUTNIKI I ODLAZAR:
 President Roosevelt . . . 17. Jan. 28. Febr.
 America . . . . . 17. Febr. 11. Apr.
 President Harding . . . 14. Febr. 21. Mar.
 Georges Washington . . 21. Febr. 26. Mar.
 Southampton i Cherbourg odlaze 1 dan
 kasnije.
 Tražite prospekte
 plovidbenu listinu br. 191.

UNITED STATES LINES
 BEOGRAD, Travnička ulica 1.
 i svi znatniji putnički uredi.

AMERIKANSKI I ENGLESKI

Singer šivaći strojevi

Singer igala i dohnađnih dijelova
 Singer ulja
 konca, svile i t. d.

Vlastita mehanička radiona
 Prodaja na otplatu
 Singer šivaći strojevi Bourne & Co.
 New-York
 Centrala za S. H. S.
ZAGREB, Marulićeva ulica broj 5.

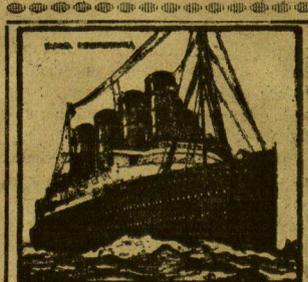
Podružnice: Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar i Brod na Savi, Subotica, Novi Sad, Maribor, Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skopje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zajecar i Stip. - Zastupstva u svim većim mjestima.

RIKARD DELFIN (prije Andr. Delfin)
 Trgovina pokućstva sa stolarnom-tapetarskom radionom.
ŠIBENIK, Obala.

Najuspješnije se oglašuje u „Narodnoj Straži“!

SIJEMENJE

CIJENIK najboljeg gospodarskog, povrtnog i cvjetnog sjemena upravo izabao i šalje se svakome na zahtjev besplatno i franko. — Za preprodavaoce povrtnog i cvjetnog sjemena u vrećicama poseban cijeni-
B. TEPLY
 specijalan trgovac sjemenja, ZAGREB, 16 Jelendićev trg 8.

CUNARD LINE
 Najbrži parobrodi svijeta. Izravni putnički tovarni i expres saobraćaj od
Hamburga i Cherbourga za Ameriku i Kanadu
 4 dimjaha, 5 1/2 dana. Vlastite kabine za putnike III. rasreda. Putnike prate iskusni činovnici do luke ukrajanja, te im putem pruže u svakom pogledu dragovoljno svaku pomoć. Uputstva daje: Cunard Line.
 Glavno zastupstvo za Jugoslaviju:
Jugoslavenska banka d. d. Zagreb
 B-cesta 33. kao i naša Agencija zastupnik Josip Jadronja - Šibenik
 Brzajavni naslov: „Cunard Line“
 Šibenik.

Hrvatska zadružna tiskara u Šibeniku
 prima na izradbu sve zasjecajuće radnje, te je opskrbljena vlastitom knjigovežnicom.
 Izradba brza i solidna — Umjerene cijene.

BOGRIČIJA VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK
 Skladište kemijskih proizvoda, tešna boja, gumenih predmeta i s.
OPTIKA.
 Naočala — Cvikera.
 Izvršuje svaku izradbu po ukm. Ujedinjenom propisu
 Primaju se popravci.

Zadružna gospodarska banka d. d.
 Vlastita zgrada Podružnica Šibenik Bro. naslov Gospodarska Felelon br. 10 - Beđini 57.
Centrala, Ljubljana.
 Podružnice: Ispostava: Bled.
 Đakovo, Afiliacije:
 Maribor, Sveopća zanatlijska banka
 Sarajevo, d. d. u Zagrebu i njena
 Sombor, podružnica u Karlovcu te
 Split. Gospodarska banka d. d. u Novom Sadu.

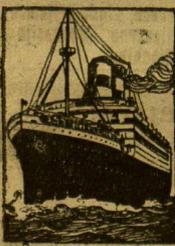
Dionička glavnica i pričuva
 preko K. 60.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne transakcije.

Kraljevski Holandski Lloyd
 Redoviti brzi poštanski brodovi od
Amsterdama i Cherbourga
 za
Južnu Ameriku
 Rio de Janeiro, Santos, Montevideo i Buenos Aires.
 Sva potrebna uputstva daje
KRALJEVSKI HOLANDSKI LLOYD
 Glavni zastupnik za Jugoslaviju
JUGOSLAVENSKA BANKA d. d.
 Zagreb, B-Cesta 33.
 Brzajavni naslov: Realloyd, Zagreb, kao i naša Agencija Zastupnik Josip Jadronja Šibenik.
 Brz. naslov: Agencija Jadronja - Šibenik.

PAPIRNICA
GRGO RADIĆ
ŠIBENIK (Glavna ulica).
 Bogati izbor svih vrsti umjetničkih dopisnica.
 Prodaja školskih potrepština, raznog papira te sve vrsti kancelarijskog pribora.
 Skladište knjiga za osnovne škole.
 Igračke za djecu.
 Razne vrsti kalendara na veliko i na malo.
 Posluga brza i solidna.
 Cijene umjerene!